

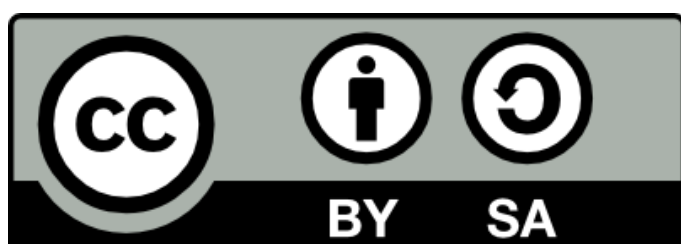
UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Institut de Desenvolupament
Professional
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Intel·ligència artificial generativa: aplicacions a la recerca en docència

VIII Jornada de Recerca en
Docència Universitària

Juan José Boté
juanjo.botev@ub.edu
Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals

Alguns exemples

Erasmus+ → GEDIS

Gender diversity in Information Science:
Challenges in Higher Education

REDICE24 3274

Optimització de l'Experiència en Treballs Finals de Grau a través de
la Innovació Docent i la Col·laboració Interdisciplinària.

activitats a classe

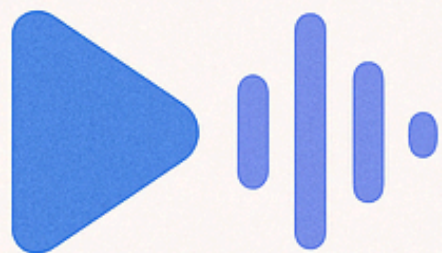
Eines d'IA Generativa

Text

Imatge

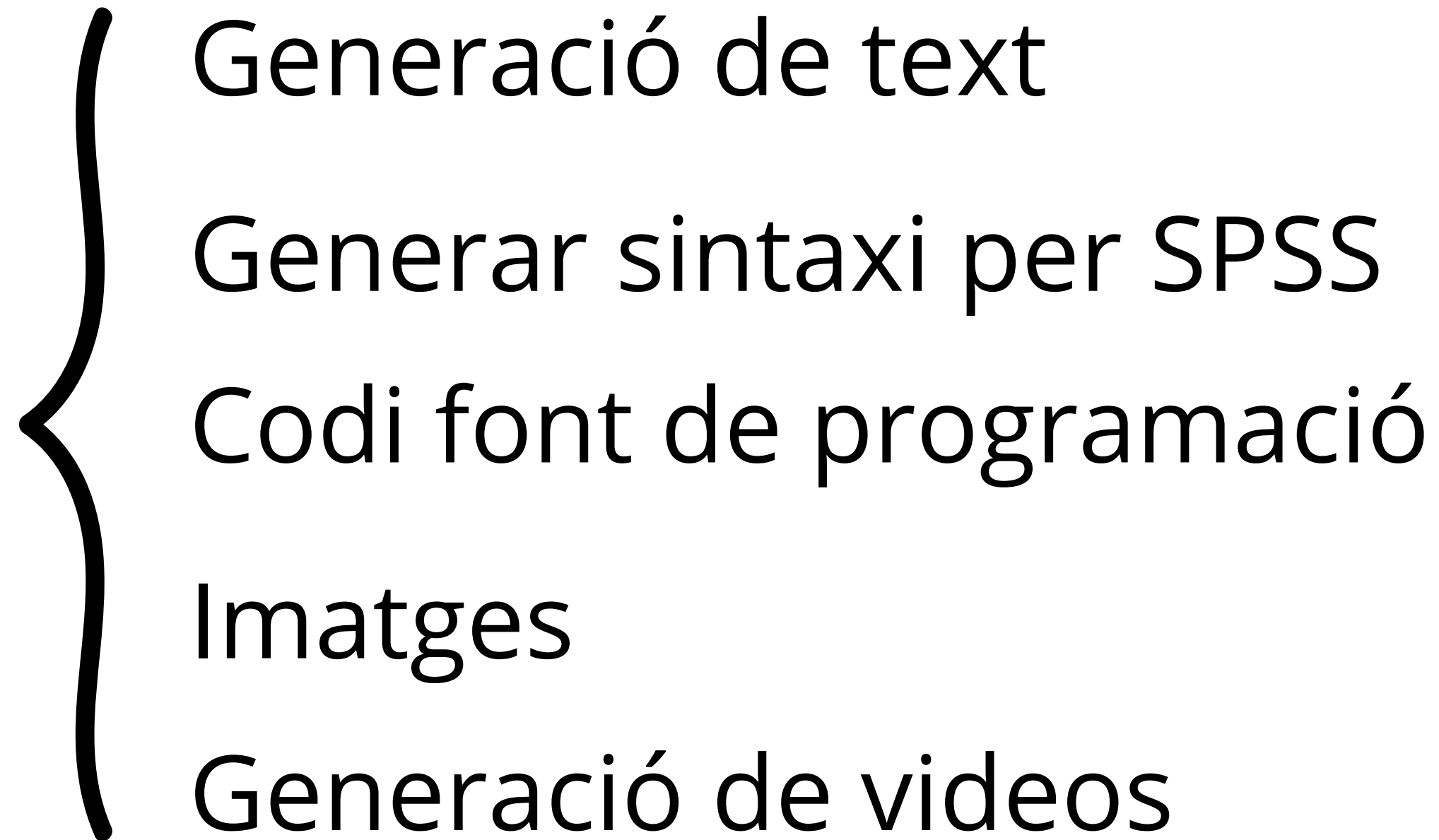
Àudio

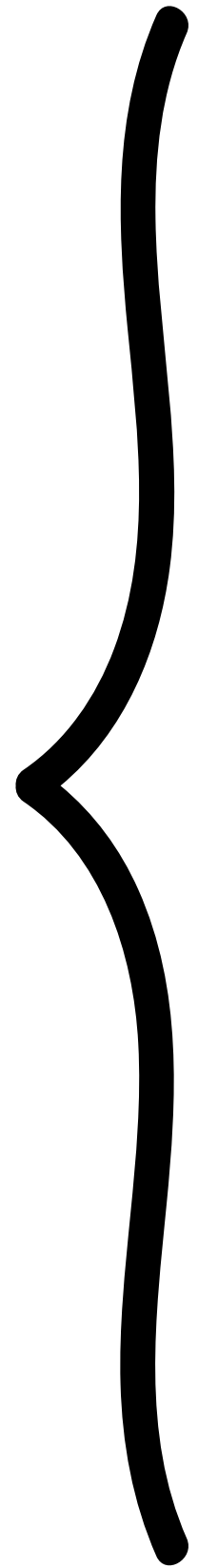
Vídeo

IA generativa

Eines que dispozem

ChatGPT

Copilot

Claude

Gemini

Deepseek

Qwen3

i....

Xatbots i models de text

ChatGPT

Claude

Gemini

Mistral

Generació d'imatges

DALL-E

Stable Diffusion

Midjourney

Adobe Firefly

Generació de vídeo

Sora

Runway Gen-2

Pika Labs

AIVA

Àudio i veu

ElevenLabs

Suno AI

AIVA

Altres àrees

Cogram /
Copilot

NotebookLM

Xatbots i models de text

ChatGPT (OpenAI); **Claude** (Anthropic); **Gemini** (Google DeepMind); **DeepSeek** (DeepSeek AI); **Mistral** (Mistral AI), **LLaMA** (Meta)

Imatges

DALL·E (OpenAI); **Stable Diffusion** (Stability AI); **Midjourney**; **Adobe Firefly**; **Nanobanana** (Google)

Vídeo

Sora (OpenAI); **Runway Gen-2**; **Pika Labs**

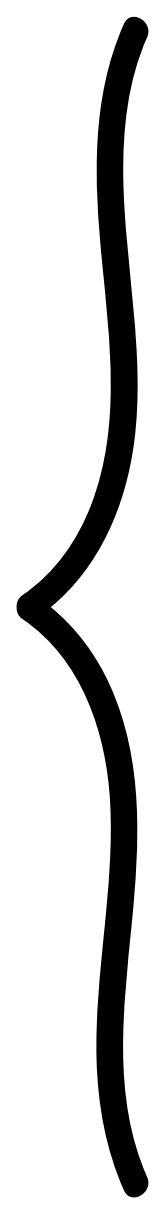
Àudio i veu

ElevenLabs (síntesi de veu); **Suno AI** (música generativa); **AIVA** (composició musical)

Altres

Cogram / Copilot (assistents per a programació); **Perplexity AI** i **Phind** (cercadors); **NotebookLM** (Google - per resumir i treballar documents)

Objectius

- Identificar fases de la recerca en docència i ús de la IA

- Reflexionar sobre riscos i bones pràctiques

12 comunicacions sobre IA

1. La intel·ligència artificial generativa com a eina facilitadora per al desenvolupament de l'**expressió escrita en contextos acadèmics**
2. Avaluant el **pensament històric** mitjançant la IA
3. Anàlisi de l'ús de la IA per part de l'alumnat del grau de **Física a la UAB**
4. ChemAITeach&Eval: Integració de la Intel·ligència Artificial en l'aprenentatge i **avaluació de la química analítica**
5. Capacitant el futur del turisme: l'ús de la intel·ligència artificial en l'**aprenentatge actiu**
6. Integració i avaluació crítica de les eines d'IA en la **resolució de reptes organitzatius reals**
7. Impacto de las herramientas de inteligencia artificial en la **enseñanza del marketing**
8. **Diseños para el aprendizaje en la adopción de la IA generativa** por el profesorado de educación superior
9. ARTificial: la **educación artística** en la era de la IA generativa
10. Motivaciones y creencias del alumnado en el uso de la IA para **la escritura académica**
11. Confianza y **utilidad de ChatGPT en la educación superior**
12. Impacto de ChatGPT en el aprendizaje de **matemáticas financieras** en estudiantes universitarios de ADE

Recerca en docència

Propostes de projectes europeus Comissió Europea

Projectes Europeus - INFO DAYS

Erasmus+
Capacity Building
Horizon

2024

Una proposta amb IA
quedava exclosa per plagi

2025

HORIZON està permès
amb condicionants

Recerca en docència

Recerca en docència $\neq$ **Innovació**

L'objectiu es generar coneixement sistemàtic, contrastable i transferible sobre l'ensenyament i l'aprenentatge.

Resultats validats, analitzats i compartits amb la comunitat acadèmica

Diferències

Innovació

Una persona docent introdueix Kahoot/Moodle per dinamitzar la classe: innovació docent, però si no s'analitzen dades → no és recerca.

Recerca en docència

Segueix un disseny (objectius, variables, instruments, anàlisi), recull dades i les interpreta amb rigor.

Recerca en docència

1. Disseny i planificació de la recerca.

Definir preguntes, objectius, marcs teòrics i instruments.

2. Recollida i processament de dades.

Qüestionaris, entrevistes, anàlisi de materials, dades d'aprenentatge digital.

3. Anàlisi i interpretació.

Aplicar mètodes quantitatius i qualitatius, extreure resultats i validar-los.

4. Difusió i impacte dels resultats.

Publicar en revistes, presentar en congressos, crear OER o elaborar guies docents.

En quines d'aquestes fases pot intervenir la IA generativa?

Usos generals de la IA generativa en recerca docent

Punt de partida

Disseny i planificació

Esborranys

Preguntes de recerca

Proposar hipòtesis

Identificar marcs conceptuals

Qüestionaris

Guies d'entrevista

Rúbriques d'avaluació

Possibles escenaris

Disseny i planificació

Formula un hipòtesi

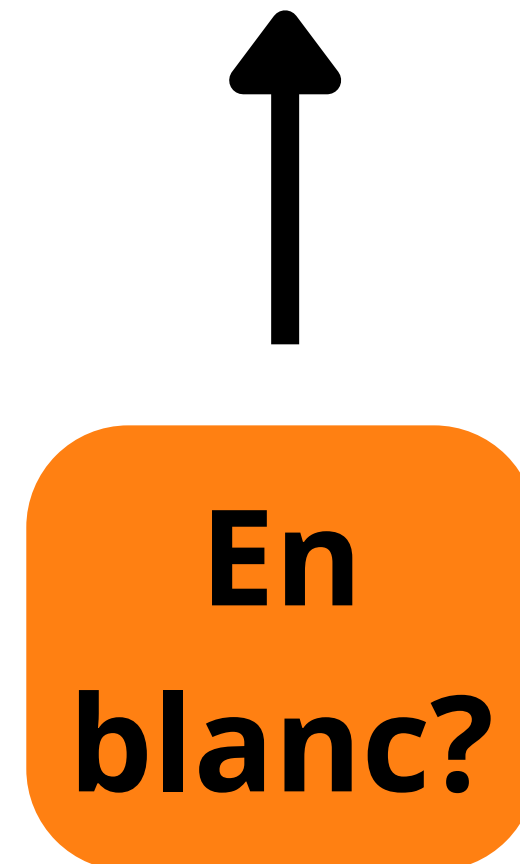
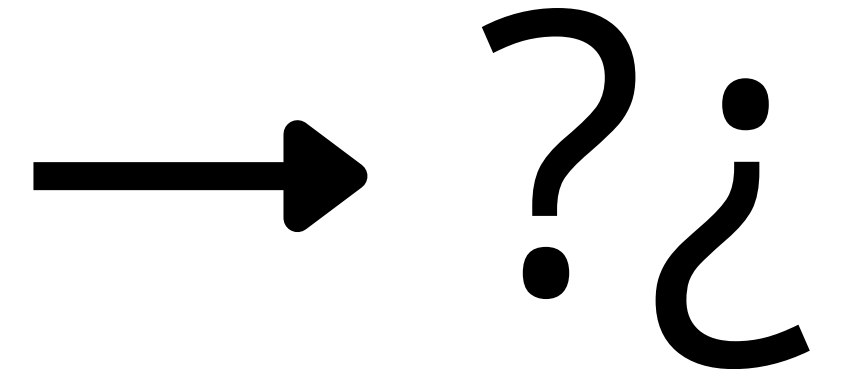
Formula preguntes de recerca

Identifica un marc conceptual

.....

.....

.....

Possibles escenaris

Disseny i planificació

Formula un hipòtesi

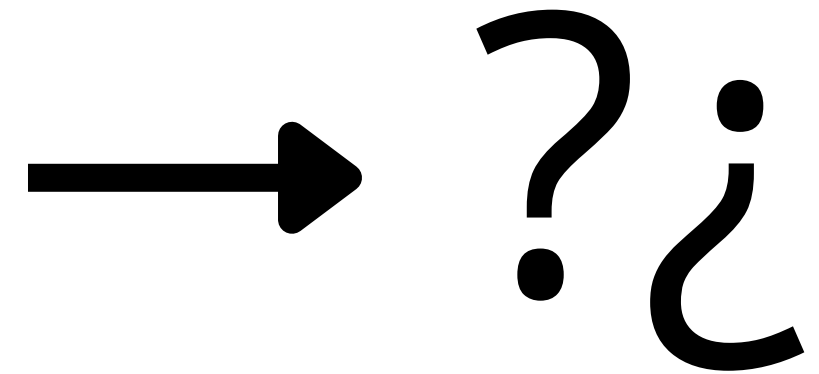
Formula preguntes de recerca

Identifica un marc conceptual

.....

.....

.....

- dades
- coneixement
- context

Alguns exemples Rúbriques d'avaluació

5. Rúbrica d'avaluació (criteris bàsics)

Criteri	Excel·lent (4)	Bé (3)	Necessita millora (1-2)
Comprensió de les dades inclusives	Demostra una comprensió profunda dels conceptes i categories.	Mostra una comprensió bàsica amb una petita confusió.	Entén malament o omet idees clau.
Raonament ètic	Forta atenció a la confidencialitat i el consentiment.	Generalment adequat amb petits buits.	Consideracions ètiques mal abordades.
Disseny de preguntes inclusives	Les preguntes són respectuoses, clares i cobreixen categories clau.	Algunes frases inclusives utilitzades, amb marge de millora.	Les preguntes són binàries o manquen d'inclusió.
Participació i col·laboració	Es compromet activament amb els companys i contribueix de manera significativa.	Participa ocasionalment i ofereix aportacions rellevants.	Poques vegades participa o li falta concentració.

Boté-Vericad, Juan-José, Anna Villarroja, Maddalena Fedele, Carolina Martín-Piñol, Concepción Fuentes Moreno, Ruth Sofia Contreras-Espinosa, Mari Vállez, and Lydia Sánchez. “Quines dades esteu recollint? perspectives inclusives en la recerca amb perspectiva de gènere”. June 14, 2025.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.15665246>.

Alguns exemples

Revisió de literatura

ChatGPT
NotebookLM

{
Resum d'articles
Extracció metodologia
Extracció resultats principals

G	H	I	J	K
Study Object ▾	Study Objectives ▾	Methodology ▾	Main results ▾	Conclusions ▾
Detection of malicious	To determine whether	Experimental study;	Initial results with	Simple ML model
The U.S. informatio	To analyse the elemen	Qualitative analytica	The coalition force	Information warf
AI-based tool for pr	To develop and validat	Development and ca	Tool processes larg	AI and NLP can er
Infodemic during th	Analyse the role of scie	Descriptive study; re	The infodemic spre	Combating infod
Fake news detectio	Propose a hybrid appro	Experimental study;	Hybrid CNN-BiLSTM	Hybrid deep learn
Digital literacy and	To examine the influen	Quantitative study; c	Digital literacy posi	Strengthening dig
Fake news detectio	To develop a hybrid fa	Proposed approach:	Achieved F-scores:	Integrating style-
Users' intention to	To investigate the mes	uantitative experime	Message quality pc	High-quality mes
Trust in informatio	To formulate a socio-c	Conceptual and the	Proposes integrati	A context-aware

Cada línia és un article

Alguns exemples

Revisió de literatura

M. Humanitats Digital

s'anima expressament l'estudiantat a utilitzar IA generativa per fer revisions de literatura (sempre que ho declarin)

Accelera la fase inicial: ajuda a localitzar articles, resumir-los i extreure'n les idees clau.

És útil per començar per estudiants que encara no tenen l'hàbit de llegir grans volums d'articles acadèmics.

Alguns exemples Declaració d'ús

M. Humanitats Digitals

s'anima expressament l'estudiantat a utilitzar IA generativa per fer revisions de literatura (sempre que ho declarin)

Declaración adicional

Durante la redacción de este trabajo, la autora utilizó ChatGPT para recibir sugerencias de corrección gramatical y de estilo en algunas frases. Todo el contenido fue realizado de forma independiente por la autora.

Diseño de optimización de un sistema de bases de datos orientado al usuario: el caso del proyecto ERC SPEGEOCHERT - **TFM pendent d'enviat al diposit** - Embargament de 6 mesos

Dues condicions

No substituir mai la lectura directa dels articles

Fer un ús crític i transparent.

Absència de lectura profunda

Dependència cognitiva

Pèrdua de matisos i context

Gerlich, Michael. 2025. "AI Tools in Society: Impacts on Cognitive Offloading and Critical Thinking." Societies 15 (1): 6. AI Tools in Society: Impacts on Cognitive Offloading and the Future of Critical Thinking - <https://doi.org/10.3390/soc15010006>

Chen, Youjie, Yingying Wang, Torsten Wüstenberg, et al. 2025. "Effects of Generative Artificial Intelligence on Cognitive Effort and Task Performance: Study Protocol for a Randomized Controlled Experiment among College Students." Trials 26 (244). <https://doi.org/10.1186/s13063-025-08950-3>.

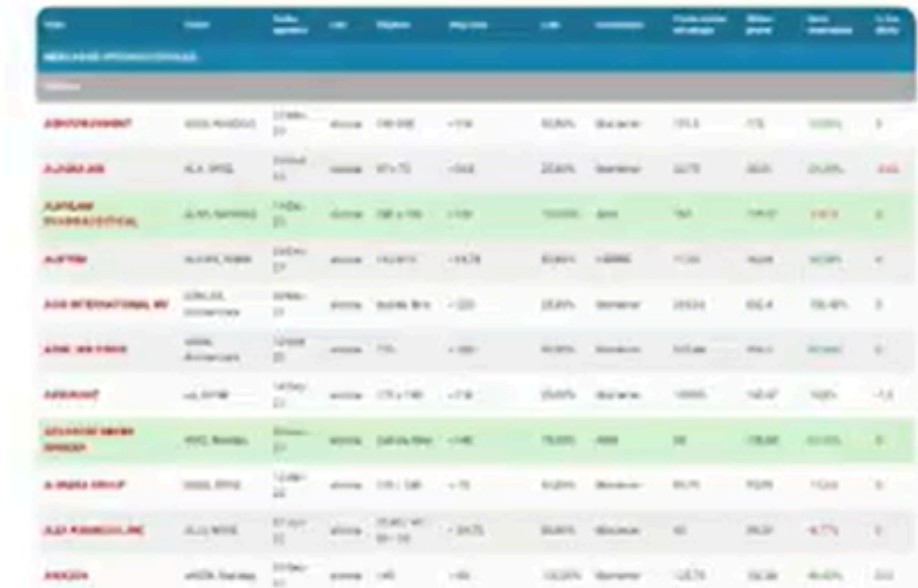
Possibles escenaris

Recollida de dades

Transcripció
d'entrevistes o focus
groups

Netejar respostes
obertes

Reconeixement
òptic de caràcters

Company	Ticker	Price	Change	Volume	Market Cap
AERENVIRONMENT	AVAV	120.00	+1.00	100000	12000000000
ALASKA AIR	ALK	100.00	+0.50	50000	10000000000
ALNYLAM PHARMACEUTICAL	ALNY	150.00	+2.00	20000	15000000000
ALSTOM	ALST	100.00	+1.00	100000	10000000000
ASM INTERNATIONAL	ASML	100.00	+1.00	10000	10000000000
ASSURANT	ASST	100.00	+1.00	10000	10000000000
ADVANCED MICRO DEVICES	AMD	100.00	+1.00	10000	10000000000
ALIBABA GROUP	ALIB	100.00	+1.00	10000	10000000000
ALL	ALL	100.00	+1.00	10000	10000000000
AVAV	AVAV	100.00	+1.00	10000	10000000000

Crear un archivo CSV a partir del texto extraído de la imagen

Analizando

```
python
Mostrar siempre los detalles ☒ Copiar código

import pandas as pd

# Define the data extracted from the image
data = {
    "Valor": ["AERENVIRONMENT", "ALASKA AIR", "ALNYLAM PHARMACEUTICAL", "ALSTOM", "ASM INTE",
             "ASML HOLDINGS", "ASSURANT", "ADVANCED MICRO DEVICES", "ALIBABA GROUP", "ALL",
    "Ticker": ["AVAV", "NASDAQ", "ALK", "NYSE",
```

Possibles escenaris Anàlisi i interpretació

Anàlisi i interpretació

Resumir textos llargs*, suggerir codis o identificar temes emergents en entrevistes i grups focals

Aplicar mètodes quantitatius i qualitatius, extreure resultats i validar-los.

¿Quieres que preparemos directamente:

1. **Limpieza** → convertir *Don't Know* en `NaN` y asegurar que las respuestas
2. **Estadísticas descriptivas** → medias, medianas, desviaciones y frecuencias

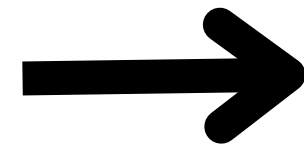
	Reference 29	Number of female authors - R29	Number of male authors - R
0	NaN	NaN	N
1	NaN	NaN	N
2	NaN	NaN	N
3	NaN	NaN	N
4	NaN	NaN	N

490 plans d'estudi

Possibles escenaris

Difusió i impacte

Publicar en revistes

Regles per autors

Compilatio

Crear OER

Creació d'un marc teòric d'un TFG

H5P

Què és un marc teòric?

Un **marc teòric** és una estructura conceptual que proporciona les bases teòriques per a una investigació. Es construeix a partir de la revisió de literatura acadèmica, definint conceptes clau, teories, models i antecedents que sustenten i contextualitzen el problema d'estudi.

A més, serveix per justificar l'enfocament metodològic adoptat i situar el treball dins del coneixement existent, destacant les contribucions que es pretenen fer.

Estructura del marc teòric

- Definició i importància del tema en el context de la investigació.
- Anàlisi de models teòrics i marcs conceptuals rellevants..
- Revisió de metodologies emprades i perspectives d'anàlisi.
- Discussió de reptes actuals i propostes de solució pràctica.

Erroros comuns

- ✗ Fonts massa generals
- ✗ Excessiu detall

Com seleccionar la informació

- Identificar fonts fiables i rellevants pel tema d'estudi.
- Analitzar la qualitat i la credibilitat de la informació disponible.
- Comparar perspectives i dades per assegurar un enfocament equilibrat.
- Seleccionar informació pertinent segons els objectius de la investigació.

Consells pràctics

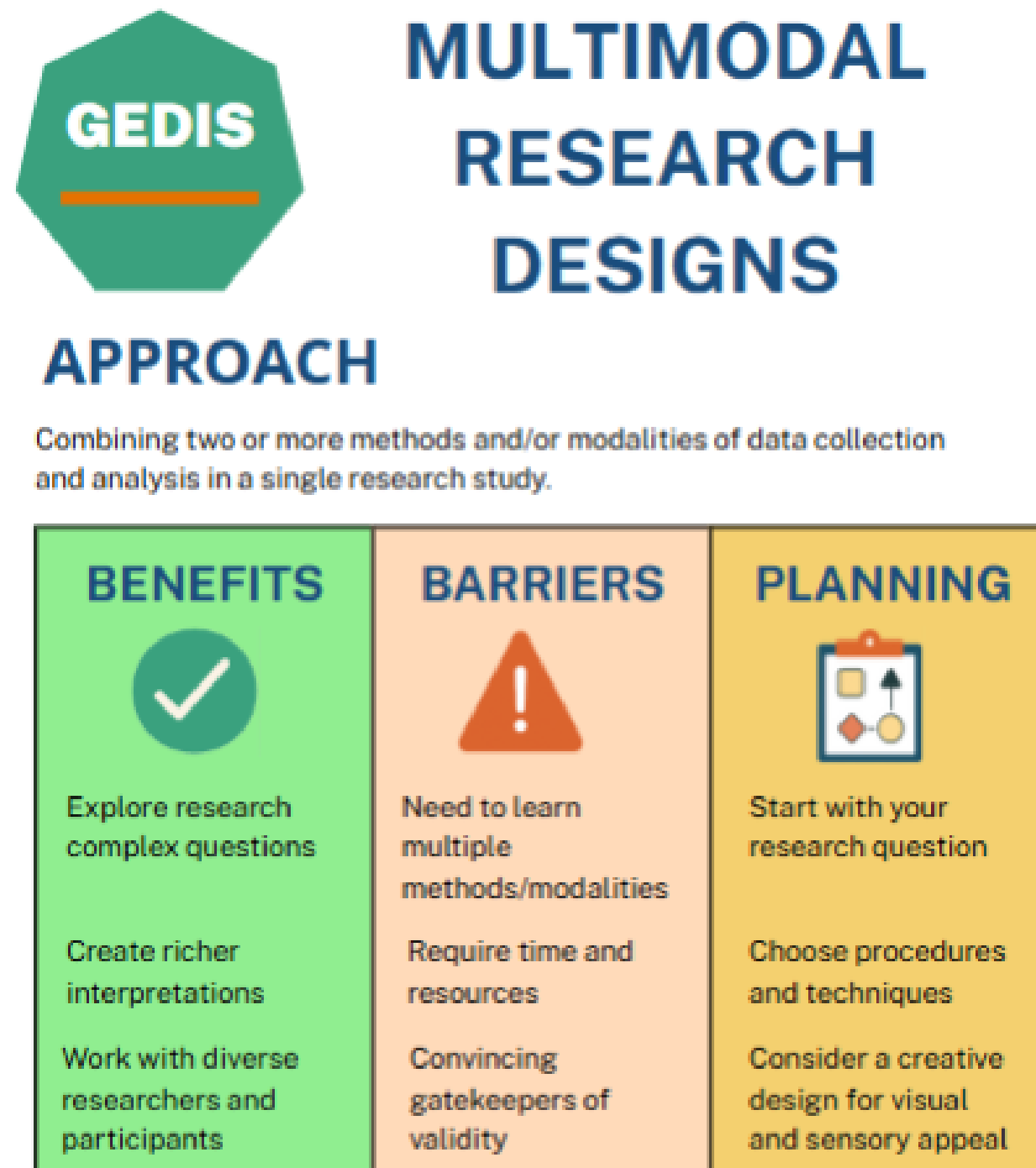

- Revisa fonts acadèmiques
- Segueix un ordre lògic

Possibles escenaris

Difusió i impacte

Transformar articles en materials docents (guies, infografies)

STAGES

APPLICATIONS

- Participatory action research
- Community based studies
- Digital Ethnography

Which of these approaches fits your research?

HISTORY OF CREATIVE METHODS

Target audiences: Librarians, Professors, Students

References

- Boté Vericad, Juan-José. 2023. «Integrating Mixed Methods to Analyse Information Behaviour in the Use of Educational Videos in Higher Education». Stiftung Universität Hildesheim. <https://doi.org/10.25528/141>.
- Kara, Helen. 2015. «Creative Research Methods in the Social Sciences: A Practical Guide». Bristol: Policy Press. <https://bristoluniversitypressdigital.com/downloadpdf/display/book/9781447320258/front-1.pdf>
- Kara, Helen, Dawn Mannay, and Alastair Roy, eds. 2024. «The Handbook of Creative Data Analysis». Bristol: Policy Press.

GEDIS project context

Els agents d'IA

Pregunta: “Qui de vosaltres ha provat ja algun agent?”

Pregunta: “Confiaríeu en un agent d'IA per analitzar dades de la vostra recerca?”

Agents

Dr. Aleix Valls - Think Tank UB

ChatGPT - 40 mensuals

Gemini - Gratuïts

- Tasques de forma autònoma en nom d'un usuari o sistema
- Interactuant amb el seu entorn
- Pren decisions i apren

<https://aws.amazon.com/es/what-is/ai-agents/>

Agents

Context de recerca docent

Carregui automàticament transcripcions d'entrevistes

Apliqui una codificació inicial

Generi un informe preliminar.

Docència

Prepari materials personalitzats per cada estudiant
en funció de dades i objectius pedagògics.

**Eines i ecosistemes:
ChatGPT, ATLAS.ti i SPSS**

ChatGPT i d'altres

Són eines flexibles

Exploració d'idees

Redactar esborranys

Analitzar dades qualitatives de forma preliminar

Limitacions

Privacitat de les dades

Manca de transparència sobre els models

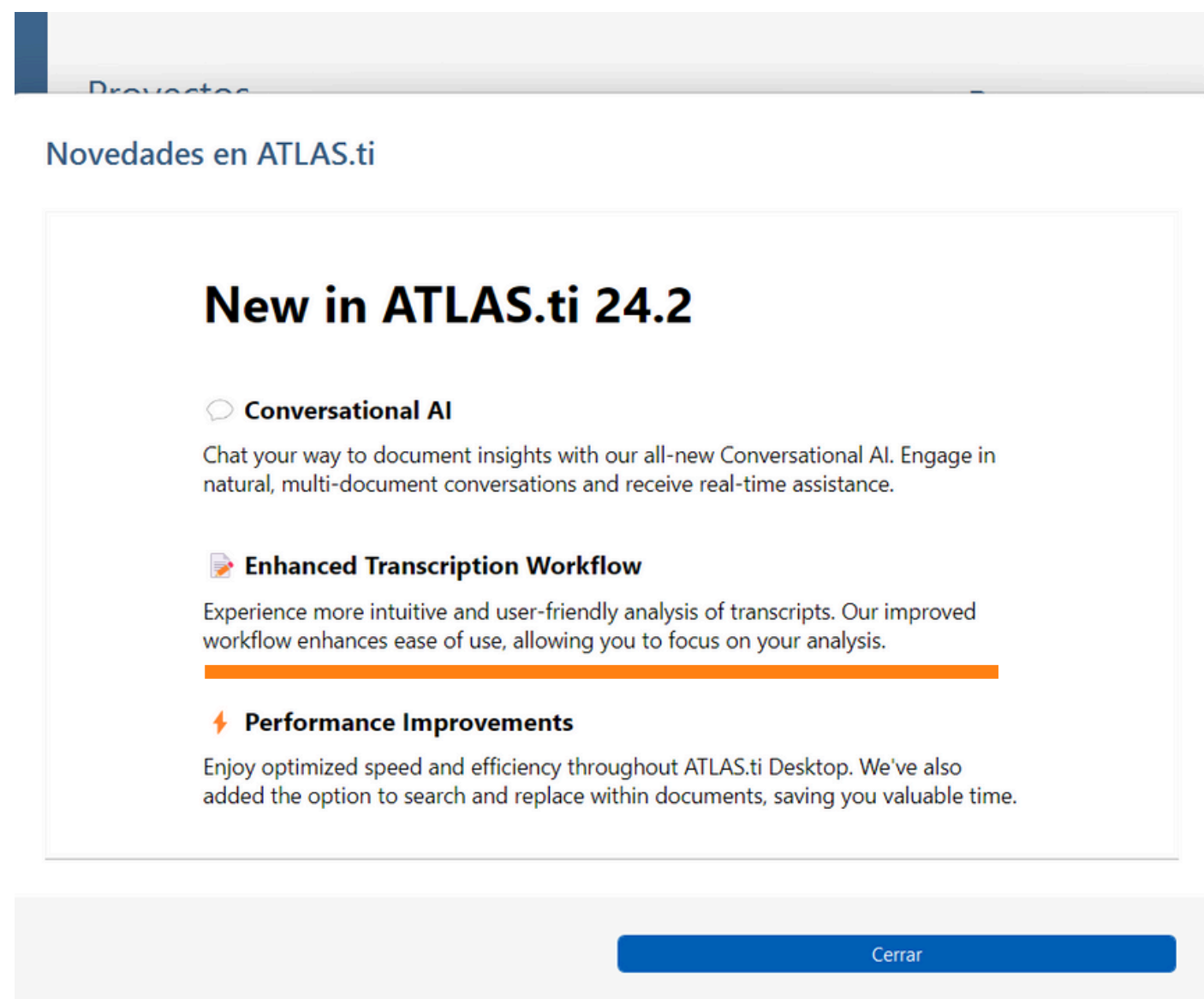
Anàlisi de fitxers d'Excel

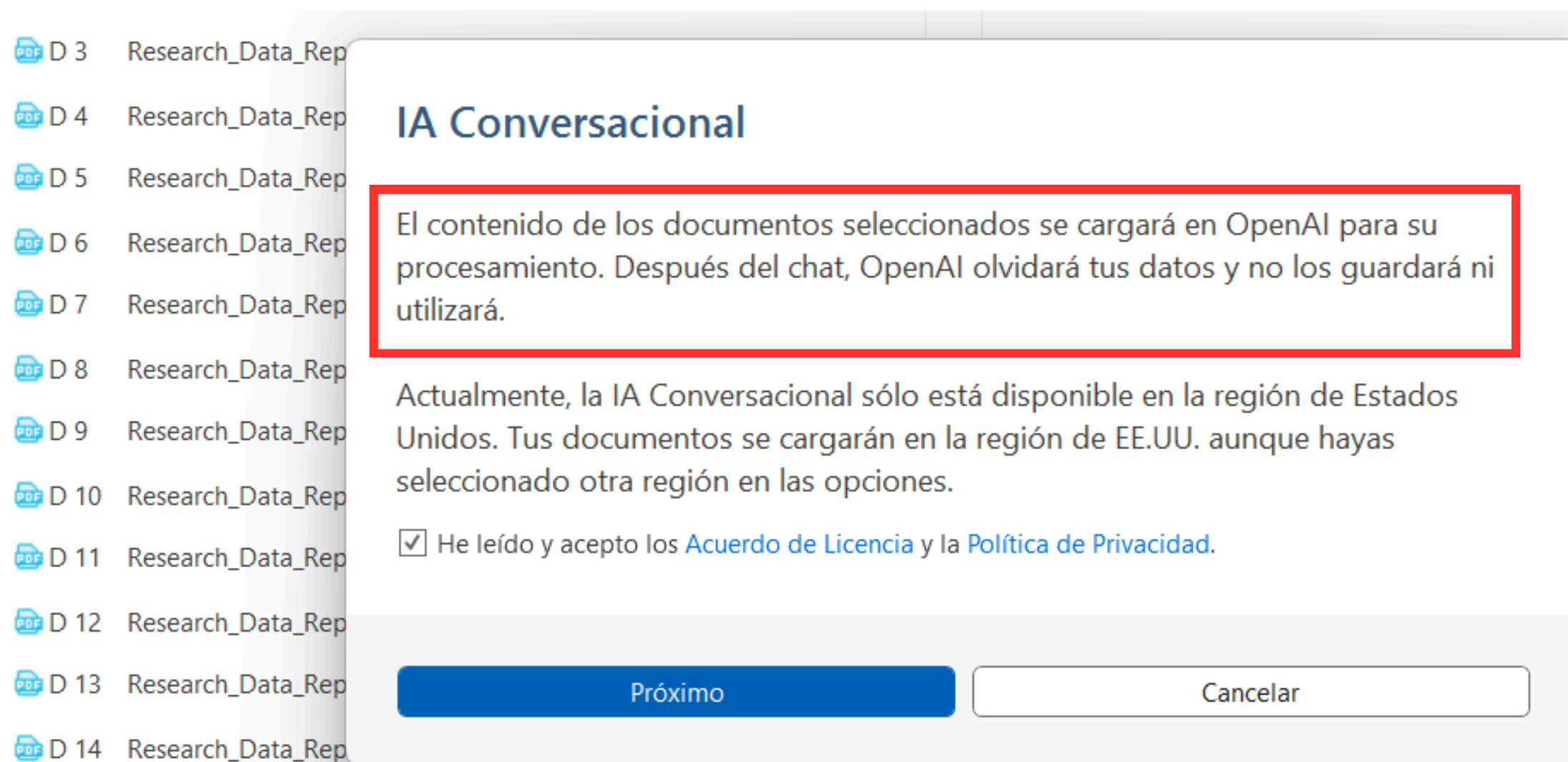
The diagram shows a software interface with a dark grey tab bar at the bottom. Three tabs are visible: 'ades' on the left, 'Metadades' in the center, and a partially visible tab on the right. The 'Metadades' tab is highlighted with a green underline. A large blue circle is drawn over the tabs, with its center positioned directly over the 'Metadades' tab, indicating it is the selected or active view.

Metadades

Anàlisis qualitatiu UB disposa de llicència

Podem treballar amb dades reals Agilitza la feina

SPSS

Anàlisis quantatiu

UB disposa de llicència

No disposa d'eines generatives

Treballa amb models predictius

Podem generar scripts amb ChatGPT

Algú de vosaltres n'ha generat?

Importar CSV i etiquetar variables/valors

```
GET DATA
  /TYPE=TXT
  /FILE='enquesta_estudiantat.csv'
  /DELCASE=LINE
  /DELIMITERS=", "
  /QUALIFIER='"'
  /ARRANGEMENT=DELIMITED
  /FIRSTCASE=2
  /ENCODING='UTF8'
  /VARIABLES=
    id F8.0
    sexe F1.0
    grau A30
    grup F1.0
    Q1 to Q6 F1.0
    nota_final F5.2.
```

```
CACHE.
EXECUTE.
```

```
CACHE.
EXECUTE.

VARIABLE LABELS
  sexe "Sexe de l'estudiant"
  grau "Titulació"
  grup "Grup docent (0=control;1=intervenció)"
  Q1 "Interès pel curs"
  Q2 "Claredat del docent"
  Q3 "Carrega de treball"
  Q4 "Feedback rebut"
  Q5 "Utilitat dels materials"
  Q6 "Satisfacció global".
```

```
VALUE LABELS sexe 1 "Dona" 2 "Home" 9 "NS/NC".
VALUE LABELS grup 0 "Control" 1 "Intervenció".
MISSING VALUES sexe (9).
```

Recodificació inversa, escala i fiabilitat (Likert)

* Exemple: Q3 està invertida (1=molta càrrega, 5=baixa).
COMPUTE Q3R = 6 - Q3.

```
EXECUTE.
```

* Escala de percepció docent (mitjana de 5 ítems).
COMPUTE ESCALA_DOC = MEAN(Q1,Q2,Q3R,Q4,Q5).

```
EXECUTE.
```

```
RELIABILITY
```

```
  /VARIABLES=Q1 Q2 Q3R Q4 Q5
  /SCALE('ESCALA_DOC') ALL
  /MODEL=ALPHA
  /SUMMARY=TOTAL.
```


Exemples pràctics

El projecte GEDIS

Llibre d'estils

Color	Typos	Logo	Posters	Social Networks
				
#1A4D7D	#3AA17E	#D1A300	#6E7A83	#E57200
				
#6699CC	#66b2a3	#f4d06f	#B8C2C8	#F1B47E
				
#ADD8E6	#90EE90	#F0E68C	#D3D3D3	#FFDAB9

El projecte GEDIS

Llibre d'estils

Color

Typos

Logo

Posters

Social Networks

Work Package Reports

Presentations &
infographies

Methodological
guidelines

Policy proposals

Social Networks

El projecte GEDIS i els OER

Creem recursos educatius en obert

Creem materials nous multilingües

Es fa primera traducció amb GPT a 8 idiomes

Es generen algunes rúbriques que després adaptem

Material multilingüe - S'ha de revisar especialment en llengües slaves

<https://zenodo.org/communities/gedis/>

Traduccions multilingües de materials docents

Alemanya

May 30, 2025 (v1)

Lesson

 Open

Welche Daten werden erhoben? Inklusive Perspektiven in der geschlechtersensiblen Forschung

Mandl, Thomas ; Dreisiebner, Stefan

Diese Open Educational Resource (OER) bietet praktische Hinweise zur Erhebung von soziodemografischen Daten auf inklusive, ethische Lehrkräfte, Bibliothekspersonal und Studierende und enthält Beispiele und Hinweise zu einer ethischen Herangehensweise, sowie weiterführend

Part of [GEDIS PROJECT - Gender Diversity in Information Science: Challenges in Higher Education](#)

May 22, 2025 (v1)

Lesson

 Open

Koje podatke prikupljate? Inkluzivne perspektive u istraživanju usmjerenom na rod

Petr Balog, Kornelija ; Dragija Ivanović, Martina ; Feldvari, Kristina ; and 1 other

Ovaj otvoreni obrazovni sadržaj (OER) pruža praktične smjernice za prikupljanje sociodemografskih podataka na inkluzivan, etički knjižničarima/kama i studentima/cama te uključuje primjere, etičke preporuke i ključne varijable kao što su rodni identitet, etničko p

Part of [GEDIS PROJECT - Gender Diversity in Information Science: Challenges in Higher Education](#)

Uploaded on May 28, 2025

June 14, 2025 (v1)

Lesson

 Open

Quines dades esteu recollint? Perspectives inclusives en la recerca amb perspectiva de gènere

Boté-Vericad, Juan-José ; Villarroja, Anna ; Fedele, Maddalena ; and 5 others

Aquest Recurs Educatiu Obert (REO) ofereix orientacions pràctiques per a la recollida de dades sociodemogràfiques des d'un enfocament incl

Part of [GEDIS PROJECT - Gender Diversity in Information Science: Challenges in Higher Education](#)

Uploaded on June 14, 2025

Croata

Català

Traduccions multilingües de materials docents

GEDIS

WHAT DATA ARE YOU COLLECTING?

Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research

Why collect sociodemographic data?

	Reveal structural inequalities
	Reflect the diversity of identities
	Design policies and actions based on evidence
	Improve research quality through intersectionality

How to ask inclusive questions?

What gender identity do you identify with (open/multiple choice)

Avoid binary options only ("Male" / "Female")

Allow self-definition ("Other - please specify")

Include "Prefer not to answer"

KEY CATEGORIES & EXAMPLES

Sex / Gender	Assigned sex at birth, gender identity
Age	Use age ranges relevant to the study
Ethnic origin	Avoid imprecise or colonial terms; allow self-identification
Disability	Ask about functional situation, not medical diagnosis
Sexual orientation	Always optional and anonymous
Educational level	Use categories compatible with national or international systems
Socioeconomic situation	Income, occupation, housing, etc.

Real tips & practises

ZF

Ensure confidentiality

Get informed consent

Avoid forcing responses

Raise awareness if sensitive topics are addressed

What is the data for?

Improve design study

Adapt teaching materials

Build gender-focused indicators

Influence inclusive policies

Intersectional lens

Combine gender with race, class, disability, age, and migrant identity to understand complex realities.

Real examples

Student survey; Delphi Study in GEDIS project

REFERENCES

Stier, Sebastian, Johannes Breuer, Pascal Siegers, and Kjerstin Thorson. 2020. "Integrating Survey Data and Digital Trace Data: Key Issues in Developing an Emerging Field." *Social Science Computer Review* 38 (5): 503-516. <https://doi.org/10.1177/0894439319843669>.

Villarroya, Anna, and Juan José Boté-Vericad. 2023. "The Gender and LGBTQ Perspectives in Library and Information Science: A Case Study at the University of Barcelona." *Library & Information Science Research* 45 (3): 101238. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101238>.

GEDIS project context

This resource is part of the European project GEDIS (Gender Diversity in Information Science), which promotes open educational tools to tackle gender inequalities in higher education, with an emphasis on disciplines related to Information and Library Science.

GEDIS

QUINES DADES ESTEU RECOLLINT?

Perspectives inclusives en la recerca amb perspectiva de gènere

Per què recollir dades sociodemogràfiques?

	Visibilitzar desigualtats estructurals
	Reflectir la diversitat d'identitats
	Dissenyar polítiques basades en evidències
	Millorar la qualitat investigadora amb mirada interseccional

Com fer preguntes inclusives?

Amb quina identitat de gènere t'identifiques? (oberta/elecció múltiple)

Eviteu opcions binàries com ("Home" / "Dona")

Permeteu autodefinició ("Altre - especificar si us plau")

Incloure "Prefereixo no respondre"

CATEGORIES CLAU I EXEMPLES

Sexe / Gènere	Sexe assignat al néixer, identitat de gènere
Edat	Usar franges rellevants segons l'estudi
Origen ètnic	Evitar termes colonials; permetre autodefinició
Discapacitat	Preguntar per la situació funcional, no diagnòstics
Orientació sexual	Sempre opcional i anònima
Nivell educatiu	Utilitzeu categories compatibles amb sistemes nacionals o internacionals
Situació socioeconòmica	Ingressos, ocupació, habitatge...

Consells ètics i pràctiques

Garantiu la confidencialitat

Obteniu el consentiment informat

Evita forçar respostes

Sensibilitzeu si s'aborden temes sensibles

Per a què serveixen les dades?

Millorar el disseny de l'estudi

Adaptar materials docents

Construir indicadors amb perspectiva de gènere

Influenciar polítiques inclusives

Mirada interseccional

Combina gènere amb raça, classe, discapacitat, edat i identitat migrant per comprendre realitats complexes.

Exemples reals

Enquesta a estudiants; Estudi Delphi al projecte GEDIS

REFERÈNCIES

Stier, Sebastian, Johannes Breuer, Pascal Siegers, and Kjerstin Thorson. 2020. "Integrating Survey Data and Digital Trace Data: Key Issues in Developing an Emerging Field." *Social Science Computer Review* 38 (5): 503-516. <https://doi.org/10.1177/0894439319843669>.

Villarroya, Anna, and Juan José Boté-Vericad. 2023. "The Gender and LGBTQ Perspectives in Library and Information Science: A Case Study at the University of Barcelona." *Library & Information Science Research* 45 (3): 101238. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101238>.

El context del projecte GEDIS

Aquest recurs forma part del projecte europeu GEDIS (Gender Diversity in Information Science), que impulsa eines educatives obertes per abordar desigualtats de gènere en l'educació superior, amb èmfasi en les disciplines vinculades a la informació i la Documentació.

Citation: Boté-Vericad, Juan-José, Thomas Mandl, Stefan Dreisiebner, Lamija Silajdžić, Martina Dragija, Magdaléna Lapúniková, and Boris Badurina. 2025. What data are you collecting? Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research. DOI: 10.5281/zenodo.15397953

Traduccions multilingües de materials docents

KOJE PODATKE PRIKUPLJATE?

Inkluzivne perspektive u istraživanjima fokusirane na rod

Zašto prikupljati sociodemografske podatke?

	Otkrivanje strukturnih nejednakosti
	Odražavanje raznolikosti identiteta
	Kreiranje politika i mjera utemeljenih na dokazima
	Unaprjeđenje kvalitete istraživanja kroz intersekcionalnost

KAKO postavljati inkluzivna pitanja?

Si kojim se rodnom identitetom identificirate? (otvoreno pitanje / višestruki odabir)
Izbjegavajte isključivo binarne opcije („Muško / Žensko“)
Dopustite samoidentifikaciju („Drugó - navedite“)
Uključite „Ne želim se izjasniti.“

KLJUČNE KATEGORIJE I PRIMJERI

Spol / rod	Spol dodijeljen pri rođenju, rodni identitet
Dob	Koristite dobne skupine relevantne za istraživanje
Etničko podrijetlo	Izbjegavajte neprecizne ili kolonijalističke (uvredljive) pojmove; omogućite samoidentifikaciju
Invaliditet	Pitajte o funkcionalnim sposobnostima, ne o medicinskoj dijagnozi
Seksualna orijentacija	Uvijek opcionalno i anonimno
Obrazovna razina	Koristite kategorije koje su kompatibilne s nacionalnim ili međunarodnim sustavima
Socioekonomski status	Prihod, zanimanje, mjesto stanovanja, itd.

Stvarni primjeri Studentska anketa; Delphi studija u projektu GEDIS

Etičke smjernice i prakse

- Osigurajte povjerljivost
- Osigurajte informirani pristanak
- Izbjegavajte prisiljavanje na odgovore
- Podignite svijest u slučaju osjetljivih tema

Čemu služe podaci?

- Poboljšanje dizajna istraživanja
- Prilagodba nastavnih materijala
- Utvrdjivanje pokazatelja rodne ravnopravnosti
- Utjecaj na inkluzivne politike

Intersekcionalna perspektiva

Povežite rod s rasom, društvenom klasom, invaliditetom, dobi i migrantskim identitetom kako biste bolje razumjeli složene stvarnosti.

LITERATURA

Stier, Sebastian, Johannes Breuer, Pascal Siegers, and Kjerstin Thorsen. 2020. "Integrating Survey Data and Digital Trace Data: Key Issues in Developing an Emerging Field." *Social Science Computer Review* 38 (5): 503–515. <https://doi.org/10.1177/0894439319843689>.
Villarroya, Anna, and Juan-José Boté-Vericad. 2023. "The Gender and LGBTQ Perspectives in Library and Information Science: A Case Study at the University of Barcelona." *Library & Information Science Research* 45 (3): 101238. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101238>

Veza s GEDIS projektom

Ovaj je izvor dio europskog projekta GEDIS (Gender Diversity in Information Science), koji promiče otvorena obrazovna alata za rješavanje rodne nejednakosti u visokom obrazovanju, a naglasak na područje vezano uz informacije i dokumentacijske znanosti.

QUE DADOS ESTÁ A RECOLHER?

Perspetivas inclusivas na investigação com enfoque de género

Por que recolher dados sociodemográficos?

	Revelar desigualdades estruturais
	Refletir a diversidade de identidades
	Desenhar políticas e ações baseadas em evidências
	Melhorar a qualidade da investigação através da interseccionalidade

CATEGORIAS PRINCIPAIS E EXEMPLOS

Sexo / Género	Sexo atribuído à nascença, identidade de género
Idade	Use faixas etárias relevantes segundo o estudo
Origem étnica	Evite termos imprecisos ou coloniais; permita a auto-identificação
Deficiência	Pergunte sobre a condição funcional, não sobre o diagnóstico médico
Orientação sexual	Sempre opcional e anónima
Nível de escolaridade	Use categorias compatíveis com os sistemas nacionais ou internacionais
Situação socioeconómica	Rendimento, ocupação, habitação, etc.

Exemplos reais Inquérito a estudantes; Estudo Delphi no projeto GEDIS

Como fazer perguntas inclusivas?

- Com que género se identifica? (escolha aberta / múltipla)
- Evite ter apenas opções binárias como "Masculino / Feminino"
- Permita a autodefinição ("Outro - por favor especifique")
- Inclua "Prefiro não responder"

Conselhos éticos e boas práticas

- Garantir a confidencialidade
- Obter consentimento informado
- Não forçar respostas
- Sensibilizar se forem abordados temas sensíveis

Para que servem os dados?

- Melhorar a conceção do estudo
- Adaptar materiais didáticos
- Construir indicadores com perspectiva de género
- Influenciar políticas inclusivas

Perspetiva interseccional

Combina género com raça, classe, deficiência, idade e identidade migrante para compreender realidades complexas.

REFERÊNCIAS

Stier, Sebastian, Johannes Breuer, Pascal Siegers, and Kjerstin Thorsen. 2020. "Integrating Survey Data and Digital Trace Data: Key Issues in Developing an Emerging Field." *Social Science Computer Review* 38 (5): 503–515. <https://doi.org/10.1177/0894439319843689>.
Villarroya, Anna, and Juan-José Boté-Vericad. 2023. "The Gender and LGBTQ Perspectives in Library and Information Science: A Case Study at the University of Barcelona." *Library & Information Science Research* 45 (3): 101238. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101238>

Relação com o projeto GEDIS

Este recurso faz parte do projeto europeu GEDIS (Gender Diversity in Information Science), que promove ferramentas educativas abertas para abordar as desigualdades de género no ensino superior, com ênfase em disciplinas relacionadas com a Ciência da Informação.

Citação: Boté-Vericad, Juan-José, Thomas Mandl, Stefan Dreisiebner, Lamija Silajdžić, Martina Dragija, Magdaléna Lapúniková, and Boris Badurina. 2025. *What data are you collecting? Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research*. DOI: [10.5281/zenodo.15397953](https://doi.org/10.5281/zenodo.15397953). Traduzido por Liliana Isabel Esteves Gomes e Juan-José Boté-Vericad. DOI: [10.5281/zenodo.15564110](https://doi.org/10.5281/zenodo.15564110)

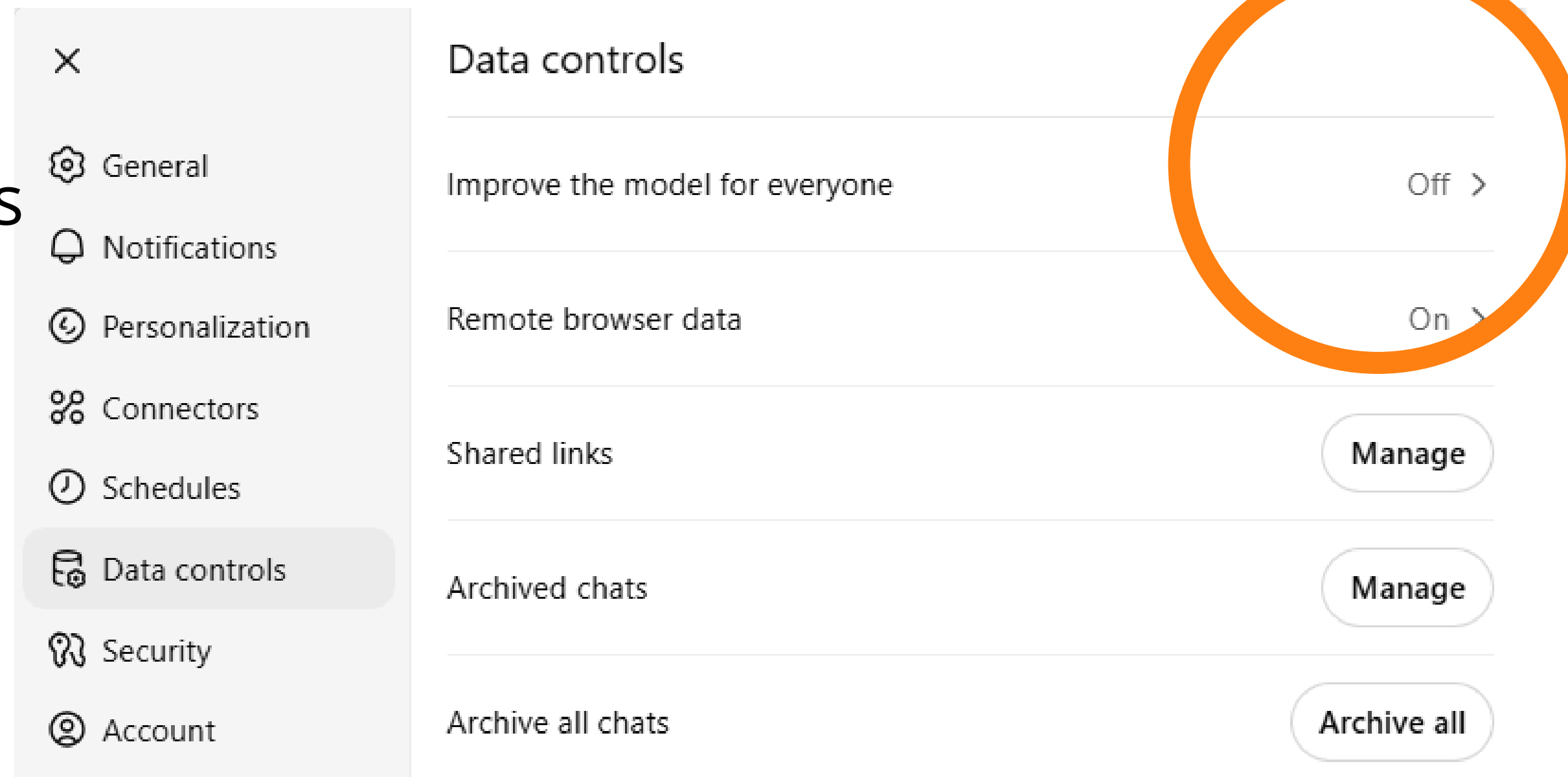
Anàlisi de TFG amb IA - REDICE 3274

Hem explorat l'ús de la IA per analitzar TFG

Proves amb GPT

Dades no anonimitzades

Replicat tot ATLAS.ti

Exercicis d'aula amb notícies

Exercici 1

El següent exercici s'ha de realitzar en grups de 3 a 4 persones. Podeu escollir un dels cinc temes que es presenten a continuació. Cada tema inclou una fase d'anàlisi. En cadascun d'ells, podeu utilitzar tant buscadors com models de llenguatge, com ara el Copilot de Bing, Gemini de Google, ChatGPT o altra.

La font d'informació principal són articles de premsa de mitjans de comunicació.

Serà necessari elaborar un informe, per al qual es proporciona un esquema orientatiu, així com realitzar una exposició oral.

Tema 1: Anàlisi de Cobertura de Temes de Salut

- Tema: Busqueu informació sobre un tema de salut controvertit, com podria ser la vacunació, amb diferents buscadors.
- Taula: Anoteu els 5 primers resultats de cada buscador (3 buscadors), incloent el títol, resum i font.
- Anàlisi: Utilitzeu les dades recopilades per identificar patrons, diferències de cobertura i possibles indicis de parcialitat en la manera com es presenta la informació.

Beneficis, riscos i bones pràctiques

Beneficis

Permet estalviar temps

Tasques repetitives

Pot estimular la creativitat

Transcripcions

Primers esborranys

► Sci Adv. 2024 Jul 12;10(28):eadn5290. doi: [10.1126/sciadv.adn5290](https://doi.org/10.1126/sciadv.adn5290)

Generative AI enhances individual creativity but reduces the collective diversity of novel content

[Anil R Doshi](#) ^{1,*}, [Oliver P Hauser](#) ^{2,3,*}

► [Author information](#) ► [Article notes](#) ► [Copyright and License information](#)

PMCID: PMC11244532 PMID: [38996021](#)

Doshi, Anil R., and Oliver P. Hauser. 2024. "Generative AI Enhances Individual Creativity but Reduces the Collective Diversity of Novel Content." Science Advances 10 (28): eadn5290. <https://doi.org/10.1126/sciadv.adn5290>

Riscos

Invenció de cites o dades

Amplificació de biaixos de gènere, culturals o lingüístics

Risc de dependència

Privacitat de dades sensibles en plataformes comercials

Garanties institucionals

Bones pràctiques

Documentar l'ús de la IA

Sumario: 1. Introducción. 2. Revisión de la literatura. 2.1. Los agregadores de noticias y su contexto. 2.2. Retos éticos en los algoritmos de recomendación. 2.3. Metodología. 3. Resultados y discusión. 3.1. Consideraciones éticas al respecto de los indicadores de evaluación. 4. Conclusiones. 5. Referencias.

¹ Reconocimientos: Se ha utilizado ChatGPT, una herramienta de inteligencia artificial desarrollada por OpenAI, para la corrección de errores gramaticales, la mejora del estilo de escritura y la optimización de la legibilidad del presente artículo.

Doc. Cienc. Inf. 47, 2024: 5-13

5

Boté-Vericad, Juan-José, Adilović, Emina, y Afonso-Mendonça, Henrique-Silva. 2024. *Agregadores de noticias: una aproximación al estado del arte sobre las consideraciones éticas en los algoritmos de recomendación*. Documentación de las Ciencias de la Información 47, 5–13.

DOI:<https://doi.org/10.5209/dcin.90547>

RECONOCIMIENTOS

Se ha utilizado ChatGPT una herramienta de inteligencia artificial desarrollada por OpenAI, para la corrección de errores gramaticales, la mejora del estilo de escritura y la optimización de la legibilidad del presente informe de trabajo.

Boté-Vericad, Juan-José, Rosa Fabeiro, and Ramon Anglada Lara. 2024. *Creando un Chatbot con ChatGPT como Soporte a la Catalogación en Bibliotecas, Archivos y Centros de Documentación: Comparación de Modelos de Lenguaje en Versión Gratuita y Premium*. Universitat de Barcelona, Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC). <https://hdl.handle.net/2445/213600>

Bones pràctiques

Verificar sempre cites i dades

Implicar a l'estudiantat en processos crítics

Ensenyar-los a avaluar la fiabilitat de les
respostes de la IA i a utilitzar-la de manera ètica.

3 idees clau

- 1 La IA generativa s'ha convertit en un co-pilot per a la recerca en docència
- 2 Tenim exemples que la IA aporta valor real
- 3 La IA ens interpela com comunitat acadèmica
 - Aprenem i utilitzem les eines
 - Ensenyem a usar-les, qüestionarles a l'estudiant

En quina fase de la vostra recerca docent imagineu
que podríeu integrar la IA generativa, i com creieu
que això podria transformar la vostra pràctica?

Gràcies per la vostra atenció

Referències

Boté Vericad J. J. y Vállez M. (2022). Aplicaciones de deepfakes. Manipulación de contenido audiovisual y riesgos para los usuarios basados en las políticas de privacidad. Documentación de las Ciencias de la Información, 45(1), 25-32. <https://doi.org/10.5209/dcin.77256>

Boté-Vericad, J.-J., Colomer Rojo, L., Sánchez Oliva, E., & Adilović, E. (2024, 12 de julio). “Paper Search” de ATLAS.ti: Optimizando las revisiones de literatura con la función de búsqueda semántica: Impulsando la investigación cualitativa con programas CAQDAS. Informes (Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura, CRICC), Universitat de Barcelona. <https://hdl.handle.net/2445/214545>

Boté-Vericad, J.-J., Kolarić, A., Villarroja, A., Koçlu, B., Frick, C., Fuentes Moreno, C., Cupar, D., Khattab, D., Petr Balog, K., Fedele, M., Dragija Ivanović, M., Dombrovská, M., Hajdarpašić, L., Sánchez, L., Dreisiebnner, S., Ratzesberger, S. L., Mandl, T., & Džoić, Z. (2025). Advancing Gender Inclusivity in Teaching Plans: Findings and Recommendations from Eight European Universities — White Paper. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16785864>

Boté-Vericad, Juan-José, Adilović, Emina, y Afonso-Mendonça, Henrique-Silva. 2024. Agregadores de noticias: una aproximación al estado del arte sobre las consideraciones éticas en los algoritmos de recomendación. Documentación de las Ciencias de la Información 47, 5–13. DOI: <https://doi.org/10.5209/dcin.90547>

Boté-Vericad, Juan-José, Anna Villarroja, Maddalena Fedele, Carolina Martín-Piñol, Concepción Fuentes Moreno, Ruth Sofia Contreras-Espinosa, Mari Vállez, and Lydia Sánchez. “Quines dades esteu recollint? perspectives inclusives en la recerca amb perspectiva de gènere”. June 14, 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15665246>.

Boté-Vericad, Juan-José, Rosa Fabeiro, and Ramon Anglada Lara. 2024. Creando un Chatbot con ChatGPT como Soporte a la Catalogación en Bibliotecas, Archivos y Centros de Documentación: Comparación de Modelos de Lenguaje en Versión Gratuita y Premium. Universitat de Barcelona, Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC). <https://hdl.handle.net/2445/213600>

Boté-Vericad, Juan-José, Thomas Mandl, Stefan Dreisiebnner, Lamija Silajdžić, Martina Dragija, Magdaléna Lapúniková, and Boris Badurina. 2025. What data are you collecting? Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research. DOI: 10.5281/zenodo.15397953. Traduzido por Liliana Isabel Esteves Gomes e Juan-José Boté-Vericad. DOI: 10.5281/zenodo.15564110

Referències

- Boté-Vericad, Juan-José, Thomas Mandl, Stefan Dreisiebner, Lamija Silajdžić, Martina Dragija, Magdaléna Lapúniková, and Boris Badurina. 2025. What data are you collecting? Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research. DOI: 10.5281/zenodo.15397953
- Boté-Vericad, Juan-José. (2024). ChatGPT como OCR: Generación de ficheros CSV a partir de imágenes con valores de NASDAQ [vídeo] <https://hdl.handle.net/2445/214264>
- Boté-Vericad, Juan-José. (2024). Copilot Microsoft como OCR: Generación de un CSV a partir de una imagen con valores del NASDAQ. <https://hdl.handle.net/2445/214261>
- Boté-Vericad, Juan-José; Vállez, Mari; Borrego, Àngel; Vall, Aurora; Rey, Carina; Lopezosa, Carlos; i Martínez, Georgina. Creació d'un marc teòric d'un TFG. - REDICE24-3274 - Optimització de l'Experiència en Treballs Finals de Grau a través de la Innovació Docent i la Col·laboració Interdisciplinària <https://hdl.handle.net/2445/222363>
- Chen, Youjie, Yingying Wang, Torsten Wüstenberg, et al. 2025. "Effects of Generative Artificial Intelligence on Cognitive Effort and Task Performance: Study Protocol for a Randomized Controlled Experiment among College Students." *Trials* 26 (244). <https://doi.org/10.1186/s13063-025-08950-3>.
- Doshi, Anil R., and Oliver P. Hauser. 2024. "Generative AI Enhances Individual Creativity but Reduces the Collective Diversity of Novel Content." *Science Advances* 10 (28): eadn5290. <https://doi.org/10.1126/sciadv.adn5290>
- Gerlich, Michael. 2025. "AI Tools in Society: Impacts on Cognitive Offloading and Critical Thinking." *Societies* 15 (1): 6. AI Tools in Society: Impacts on Cognitive Offloading and the Future of Critical Thinking - <https://doi.org/10.3390/soc15010006>
- Kara, Helen, and Juan-José Boté-Vericad. "Multimodal Research Designs". June 15, 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15666324>.
- Lópezosa, C., Codina, L., & Boté-Vericad, J.-J. (2023). Testeando ATLAS.ti con OpenAI: hacia un nuevo paradigma para el análisis cualitativo de entrevistas con inteligencia artificial (Serie Editorial DigiDoc. DigiDoc Reports, 30). Universitat Pompeu Fabra, Departament de Comunicació. <http://hdl.handle.net/10230/56449>